

Beslutsunderlag

DATUM: 2021-01-12
AVDELNING: Avdelningen för marknader

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-01285

Beslut om avsättningar för finansiell risk 2020

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att göra en avsättning för finansiella risker på 5 miljarder kronor i årsbokslutet för 2020.

Bakgrund

Under de senaste åren har penningpolitiken förändrats påtagligt, till följd av kriser och strukturella förändringar. Detta har, bland annat, inneburit att Riksbanken nu använder sin balansräkning mer aktivt som penningpolitiskt verktyg. Den utvecklingen har accelererat under 2020, då Riksbanken satt in en rad åtgärder för att motverka coronapandemins negativa konsekvenser för ekonomin.

I mars 2020 beslutade direktionen att Riksbanken under perioden mars–december 2020 skulle köpa värdepapper till ett sammanlagt nominellt belopp om maximalt 300 miljarder kronor (dnr 2020-00373 och 2020-00397). Detta köpprogram omfattar köp av statsobligationer, obligationer utgivna av svenska kommuner och regioner samt Kommuninvest i Sverige AB, säkerställda obligationer utgivna av svenska institut samt obligationer och certifikat utgivna av svenska icke-finansiella företag. Köpprogrammet förlängdes och utvidgades i juni 2020 till den 30 juni 2021 och upp till 500 miljarder kronor (dnr 2020-00744). I november 2020 beslutade direktionen att förlänga köpprogrammet till den 31 december 2021 samt att utöka det nominella beloppet till totalt 700 miljarder kronor och inkludera statsskuldväxlar (dnr 2020-00861). Under året har Riksbanken också erbjudit likviditet i ett flertal olika låneprogram, exempelvis har upp till 500 miljarder kronor erbjudits som lån till bankerna för vidareutlåning till icke-finansiella företag (dnr 2020-00358).

Alla dessa åtgärder bidrar till att de räntor som hushåll och företag möter hålls låga och till att kreditförsörjningen fungerar. Det har också fått Riksbankens balansräkning att växa i omfattning.

Den största andelen av värdepappren på Riksbankens balansräkning utgörs av svenska statsobligationer. Dessa innehav är förknippade med låga kreditrisker. Kreditriskerna är

något högre, men fortfarande låga, för de nya innehaven av kommunobligationer, säkerställda obligationer samt obligationer och certifikat utgivna av icke-finansiella företag. Det ökade obligationsinnehavet innebär ändå att de finansiella riskerna på balansräkningen har ökat under året, framförallt på grund av den större ränterisken.

Att riskerna på balansräkningen har ökat beror alltså främst på att den ekonomiska utvecklingen har krävt att Riksbanken tar på sig mer risk när andra aktörer väljer att minska sitt risktagande. De tillgångar som Riksbanken har köpt har längre löptid än den skuld som Riksbanken samtidigt har byggt upp mot sina penningpolitiska motparter för att finansiera köpen. Denna löptidsobalans medför att Riksbankens resultat förbättras när ränteläget sjunker, så som har varit fallet under de senaste åren, men att resultatet försämras om ränteläget istället går upp. Den större balansräkningen medför således att Riksbankens resultat har blivit mer känsligt för förändringar i ränteläget. Riskavsättningarna är ett sätt att dämpa dessa effekter.

Att göra avsättningar för finansiell risk är en långsiktig åtgärd som minskar risken för att Riksbankens eget kapital blir för lågt eller negativt. Riskavsättningarna bidrar alltså till Riksbankens finansiella oberoende och stärker förtroendet för Riksbankens möjligheter att uppnå sina lagstadgade mål.

Riksbanken ska följa god redovisningssed och kan därmed göra finansiella riskavsättningar när behovet finns, enligt europeiska redovisningsregler.¹ Riskavsättningar ska göras med utgångspunkt i en motiverad skattning av centralbankens riskexponering avseende marknads- (ränte-, valuta- och guldpris-) och kreditrisk.² Det innebär att bedömningen av behovet av riskavsättningar ska baseras på en motiverad analys av riskerna och behovet av riskabsorberande buffert. Riksbanken har inte tidigare utnyttjat möjligheten att göra riskavsättningar, men givet utvecklingen på balansräkningen och de risker som denna förknippas med, anser direktionen att avsättningar för finansiell risk behöver göras i år.

I fortsättningen kommer direktionen årligen att ta beslut om storleken på posten finansiella riskavsättningar på balansräkningen. Det innebär dock inte att Riksbanken varje år kommer att göra nya avsättningar för finansiella risker. Om förluster uppstår, eller om den riskabsorberande bufferten bedöms vara för stor, kan direktionen besluta om att minska balansräkningsposten för riskavsättningarna. Detta stärker det redovisade och utdelningsgrundande resultatet.

Överväganden

Behovet av att göra riskavsättningar grundar sig i balansräkningens utveckling och den ökade risken för negativa resultat. Behovet beräknas utifrån den befintliga riskabsorberande bufferten och riskerna på balansräkningen i olika riskscenarier.

¹ Det följer av att Riksbanken är bokföringsskyldig enligt 10 kap. 3 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank. Tillämpliga redovisningsregler är Europeiska centralbankssystemets riktlinje för redovisning, (EU) 2016/2249 (ECB/2016/34) ändrad enligt (EU) 2019/2217 (ECB/2019/34). De flesta nationella centralbanker inom det Europeiska centralbankssystemet har utnyttjat möjligheten att göra finansiella riskavsättningar.

² Marknadsrisk avser risken att förändringar i räntor, valutakurser, eller guldpriset, leder till förluster för Riksbanken. Kreditrisk avser här risken att förluster uppstår till följd av att utgivarna av värdepapper som Riksbanken har investerat i, eller Riksbankens motparter, inte fullgör sina finansiella förpliktelser.

Faktorer som årets resultat och effekten på utdelningen till staten kan också beaktas i den slutliga bedömningen.

Syftet med riskavsättningarna är att stärka den riskabsorberande bufferten. Avsättningarna blir därmed ett komplement till det befintliga egna kapitalet och värderingskontona. Om Riksbanken gör förluster kan dessa kvittas mot riskavsättningarna, för att stärka resultatet.

Riksbankens fullmäktige lämnar förslag till riksdagen om vinstutdelningen till staten. Principen är att denna utgörs av 80 procent av medelvärdet för Riksbankens utdelningsgrundande resultat de senaste fem åren. När Riksbanken gör riskavsättningar minskar det utdelningsgrundande resultatet, vilket leder till lägre utdelning än vad som annars hade varit fallet. På sikt bidrar dock riskavsättningarna till att minska stora svängningar i det utdelningsgrundande resultatet, eftersom förluster kan kvittas mot riskavsättningarna. Det kan göra att lägre utdelning i närtid kompenseras av högre utdelning längre fram i tiden.

Beräkning av behovet av riskavsättningar samt årets avsättning

Nuvarande riskabsorberande buffert

Riksbankens kapital består i dagsläget av eget kapital och värderingskonton. I nominella termer uppgår dessa till 78 respektive 74 miljarder kronor vardera, det vill säga totalt cirka 150 miljarder kronor. Hela denna summa kan dock inte betraktas som ett generellt riskabsorberande kapital.

Värderingskontona utgörs av tidigare orealiserade vinster och kan delas in i tre huvudkategorier: guld-, ränte- och valutavinster. Drygt 50 miljarder kronor är tidigare guldprisvinster, som enligt redovisningsreglerna enbart kan användas som buffert för framtida guldprisförluster. Drygt 20 miljarder kronor är orealiserade ränterelaterade vinster, som enbart utgör buffert för framtida ränteförluster. Summan av värderingskontona för orealiserade valutavinster är för närvarande nära noll, vilket betyder att det i dagsläget inte finns någon buffert som är avsatt just för valutakursförluster. För guld finns alltså en stor riskabsorberande buffert, vilket gör att potentiella förluster från guldinnehavet inte kommer att påverka det egna kapitalet. Bedömningen av behovet av riskavsättningar påverkas därför inte av guldpriserisken.

Det egna kapitalet ska fylla flera olika funktioner. En är att, tillsammans med sedlar och mynt, utgöra räntefritt kapital som förbättrar Riksbankens räntenetto och intjäning så att Riksbanken täcker sina egna löpande kostnader och kan uppnå ett rimligt positivt resultat. En annan är att utgöra en del av den riskabsorberande bufferten, för de risker Riksbanken har på sin balansräkning. Bufferten behövs för att det egna kapitalet inte ska bli för lågt om Riksbanken gör förluster på grund av exempelvis ogynnsamma växelkurs- eller ränteförändringar. En tredje funktion som det egna kapitalet tjänar är att säkerställa att Riksbanken har utrymme att bära ytterligare risk om ytterligare penningpolitiska åtgärder skulle behövas.

För att bestämma en miniminivå för eget kapital utgår analysen från hur mycket eget kapital som krävs för att upprätthålla en tillräcklig genomsnittlig intjäning. Den del av det aktuella egna kapitalet som överstiger miniminivån för intjäningsbehovet är en del av den totala riskbufferten, tillsammans med värderingskonton och

riskavsättningar. De förluster som Riksbanken riskerar att göra bör kunna absorberas av riskbufferten, för att förhindra att eget kapital blir lägre än miniminivån.

För att Riksbanken ska kunna återuppbygga den riskabsorberande bufferten, i det fall att bufferten har minskats av förluster, krävs att Riksbanken i genomsnitt kan väntas ha ett positivt resultat. För att kunna återhämta en förlust på tio miljarder kronor inom fem år, behöver Riksbanken göra en genomsnittlig årlig vinst på minst två miljarder kronor. Riksbankens löpande kostnader täcks av seignoraget från utestående kontanter, samt avkastningen från det egna kapitalet. För att räkna ut den miniminivå för eget kapital som behövs för att på lång sikt upprätthålla en sådan vinstnivå, utgår analysen från dagens nivå på utestående sedlar och mynt. Dessutom görs ett antagande om att förväntad nominell ränta på lång sikt är 2,5 procent, vilket är i linje med Konjunkturinstitutets scenario för svenska räntor på tio års sikt. Med dessa antaganden är den beräknade miniminivån för eget kapital 60 miljarder kronor.³

Riksbankens eget kapital bör alltså inte sjunka under 60 miljarder kronor när finansiella risker materialiseras och negativa resultat uppstår. Givet storleken på det nuvarande egna kapitalet innebär det att det i dagsläget finns knappt 20 miljarder kronor av eget kapital tillgängligt som riskabsorberande buffert, utöver de särskilt avsatta buffertar som finns i form av positiva värderegleringskonton.⁴

Nuvarande finansiella risker

Tre olika modeller används för att beräkna riskerna på balansräkningen. Dessa är en scenarioanalys med tre scenarier, en makrofinansiell tidsseriemodell, samt beräkningar av hur mycket kapital (Economic capital) som behövs för att klara förluster enligt Value-At-Risk-mått för Riksbankens finansiella tillgångar.

De risker som ingår i modellerna är marknadsrisker i form av ränte-, guldpris- och valutarisk. GuldprISRISKEN inkluderas av princip men spelar som tidigare påpekat ingen roll i den här bedömningen. Kreditrisken behandlas separat.

Riksbanken följer de aktuella redovisningsreglerna (se fotnot 1). Det innebär att beräkningen av riskerna ska utgå från balansräkningen och åtgärder som beslutats till räkenskapsårets slut. Beslutet om finansiella riskavsättningar ska således inte beakta beslut som kan komma efter räkenskapsåret. Det medför att analysen bör utgå från att kontantmängden i nominella termer, utdelningsprincipen, och guldreservens storlek är oförändrade.

I övrigt beaktar analysen de tillgångsköp som är beslutade under 2020, inklusive de köp som ska genomföras under 2021 och ett tekniskt antagande om att innehavet hålls oförändrat fram till och med slutet av 2023 (därefter förfaller dessa värdepapper gradvis). I övrigt antas också att valutareserven håller den storlek som beslutades i mars 2019 (dnr 2019-00352), inklusive att Riksbanken tillsvidare fortsätter att finansiera valutareserven med valutalån från Riksgäldskontoret.

³ Med tillgångar finansierade med 60 mdkr sedlar och mynt och 60 mdkr eget kapital uppnås en årlig avkastning på 3 mdkr, med en nominell avkastningsränta på 2,5 procent. Beräkningen utgår från att Riksbankens löpande förvaltningskostnader (netto) är 1 mdkr, vilket leder till en vinst på 2 mdkr.

⁴ Dock kan en del av detta förväntas delas ut eftersom utdelningsprincipen utgår från genomsnittet av det utdelningsgrundande resultatet de senaste fem åren. Den höga vinsten 2019 bidrar till att utdelningarna kan väntas bli relativt höga de kommande åren, vilket (allt annat lika) minskar eget kapital.

Riskanalysen ska upprepas årligen och kommer då att spegla den för stunden rådande situationen. Vissa antaganden kommer att förändras över tid. Exempelvis är det troligt att kontantmängden fortsätter att minska. Även de beslutade tillgångsköpen kan förändras.

Riksbanken har tagit ett beslut under 2021 om att valutalånen från Riksgäldskontoret ska ersättas med egenfinansiering (dnr 2021-00032), vilket kommer att beaktas i avsättningsbeslutet för resultatåret 2021. Eftersom beslutet om riskavsättningar rör 2020, har inte beslutet om valutareservens finansiering kunnat inkluderas i den nu aktuella bedömningen av behovet av riskavsättningar.

Det beräknade behovet av riskabsorberande buffert är alltså ett rörligt mål i flera avseenden. Det som avgör utfallet är främst den svenska ekonomins utveckling, eftersom den påverkar både finansiella risker och Riksbankens beslut gällande viktiga balansräkningsposter. Men även de antaganden som analysen måste utgå ifrån av redovisningsmässiga skäl påverkar det bedömda behovet av riskabsorberande buffert.

Fem år bedöms vara en lämplig tidshorisont för att analysera riskerna. På fem år har kortsiktiga variationer i resultatet till stor del hunnit klinga av samtidigt som det är en tillräckligt kort horisont för att det ska vara möjligt att planera för avsättningar och ta höjd för olika riskscenarier.

Den första modellansatsen utgår från tre olika scenarier för utvecklingen av kronkursen och räntorna, för att beräkna konsekvenserna för hela balans- och resultaträkningen. Ett basscenario, som inte ska betraktas som ett riskscenario, utgår från Konjunkturinstitutets huvudscenario i september. I två riskscenarier stressas balansräkningen genom att räntorna stiger snabbare och valutakursen stärks mer än i basscenarioet.

I det mest extrema scenariot (scenario C i figurerna i bilaga 1), är reporäntan 2,5 procent vid årsskiftet 2024-2025, amerikanska statsobligationsräntor är cirka 3 procent, och kronan är drygt tio procent starkare än i utgångsläget. Riskscenarierna ska ses som exempel på scenarier som är möjliga, men inte är de mest sannolika scenarierna. Utgångspunkten är att Riksbanken ska kunna hantera sådana scenarier utan alltför negativa konsekvenser för sin finansiella ställning.⁵

Tidsseriemodellen i den andra modellansatsen är en så kallad BVAR-modell med BNP, inflation, räntor och växelkurs för Sverige, euroområdet och USA. I modellen simuleras tusentals scenarier för räntornas och kronans utveckling. Dessa används sedan för att beräkna sannolikhetsfördelningar för Riksbankens balansräkningsposter och för resultatet över olika tidshorisonter.

Slutligen används även måttet på Economic capital, som enbart beräknas på ett års sikt. Den modellen utgår från historiska varianser och korrelationer för finansiella priser för att beräkna en sannolikhetsfördelning för Riksbankens totala avkastning på ett års horisont. Utifrån den sannolikhetsfördelningen beräknas en potentiell maximal förlust (Value-At-Risk) vid olika sannolikhetsnivåer.

⁵ Som tidigare nämnt kan hänsyn inte tas till ännu ej beslutade policyåtgärder. Men eftersom reporäntans utveckling är en grundläggande del av vad som driver marknadsräntor och valutakurser, ingår risken för olika utveckling av reporäntan i analysen av marknadsrisk.

Dessa tre modeller ger olika uppskattningar av riskerna (exklusive kreditrisk), se figur 1 i bilaga 1. Där framgår att förlusterna på fem års sikt, över 99 procentsnivån (största förlusten för de 99 procent bästa utfallen), i BVAR-modellen blir mycket stora. Men den utveckling för räntor och kronkurs som skulle krävas för detta utfall får anses som mycket osannolik. Scenarioanalysen visar att mindre sannolika, men fullt möjliga, riskscenarier kan medföra förluster mellan 75 och 110 miljarder kronor på fem års sikt. Det sammanfaller med de beräkningar från BVAR-modellen som kan betraktas som mer sannolika än 99-procentsnivån, vilket här motsvarar 75- och 90-procentsnivån i figur 1. Även Economic capital-modellen visar en liknande riskbild, fastän på kortare sikt.

Riksbankens tillgångar har mycket god kreditkvalitet, vilket bidrar till att kreditrisken är låg. Den begränsade kreditrisk som uppstår kommer främst från utlåningen till Riksbankens penningpolitiska och utökade motparter, samt från värdepappersinnehav. Utlåningen sker mot säkerhet, vilket medför en låg kreditrisk. Kreditrisken från värdepappersinnehaven är begränsad då innehaven främst består av statsobligationer och säkerställda obligationer.

Ingen av de ovan refererade modellerna har en kombinerad ansats för att analysera marknads- och kreditrisk tillsammans, varför potentiella kreditförluster behöver beräknas och bedömas separat. Economic capital-modellen ger dock möjlighet att inkludera kreditrisk separat. Den visar på en kreditrisk på ett års sikt som är 3 miljarder kronor med 99 procents konfidensnivå. Sannolikheten för att kreditförluster i den storleksordningen ska materialiseras vid samma tillfälle som marknadsriskerna bedöms dock vara låg.

Eftersom kreditriskernas bidrag till Riksbankens totala finansiella risker bedöms vara litet i dagsläget, görs i den här bedömningen ingen specifik kvantifiering av den risken. Den aktuella beräkningen av behovet av förstärkt buffert inkluderar således inte kreditrisken, vilket därmed beslutet om finansiella riskavsättningar för 2020 inte heller gör. Riksbanken utesluter dock inte att kreditrisk kan utgöra motiv för framtida beslut om avsättningar.

Behov av större riskbuffert

För att kunna avgöra om de buffertar som redan finns är tillräckliga eller om den totala riskabsorberande bufferten behöver öka med hjälp av riskavsättningar, beräknas hur de olika delarna av Riksbankens kapital påverkas av de potentiella negativa resultaten.

Enligt alla tre modellberäkningarna finns risken att de potentiella negativa resultaten leder till att redovisat eget kapital blir lägre än miniminivån på 60 miljarder kronor. Riksbankens bedömning är dock att de mest extrema utfallen av tidsseriemodellen är osannolika och inte lämpliga som utgångspunkt för att bedöma behovet av att utöka riskbufferten. Däremot motsvarar de mindre extrema beräkningarna av buffertbehovet i tidsseriemodellen (75- och 90-procentsnivån) ungefär de två riskscenarierna. Även Economic capital-beräkningarna visar liknande nivåer.

Figur 2 i bilaga 1 visar hur mycket riskbufferten skulle behöva öka enligt de olika beräkningarna. Det blå horisontella fältet indikerar ett intervall för ökningsbehovet med utgångspunkt i riskscenarierna (scenario B och C). Behovet av utökad riskbuffert beräknas ligga i intervallet 15 till 50 miljarder kronor. Då är de mest osannolika förlusterna enligt tidsseriemodellen exkluderade, och kreditrisken är inte inkluderad.

Slutsatserna av beräkningarna sammanfattas i tabell 1 nedan.

Storleken på årets avsättning

Beslutet om årets riskavsättning tar främst hänsyn till behovet av att utöka den riskabsorberande bufferten, men kan även väga in resultatets storlek före avsättningsbeslutet, samt den effekt som en riskavsättning får på utdelningen till staten och på det egna kapitalet. Det är möjligt att göra en riskavsättning som är större än innevarande års redovisade resultat, vilket får konsekvensen att det redovisade resultatet blir negativt.

Det preliminära redovisade resultatet för räkenskapsåret 2020 är en vinst på drygt 700 miljoner kronor innan riskavsättningar.

Det utdelningsgrundande resultatet beräknas något annorlunda än det redovisade resultatet, eftersom realiserade ränterelaterade resultateffekter inkluderas och guld- och valutakurseffekter exkluderas. Eftersom Riksbanken haft positiva ränteeffekter och negativa valutakurseffekter under 2020 är det preliminära utdelningsgrundande resultatet drygt 12 miljarder kronor före avsättningar, vilket är dubbelt så mycket som genomsnittet de senaste tio åren.

Eftersom behovet av att öka riskbufferten är stort, samt att det utdelningsgrundande resultatet är ovanligt högt, bedöms det nu vara motiverat att göra en relativt stor riskavsättning trots att det redovisade resultatet för 2020 då väntas bli negativt. Med en riskavsättning på 5 miljarder kronor, uppgår det preliminära redovisade resultatet till minus 4,3 miljarder kronor. Det preliminära utdelningsgrundande resultatet är fortsatt positivt, på 7,8 miljarder kronor.

Effekten av riskavsättningar på utdelningarna

En riskavsättning påverkar det utdelningsgrundande resultatet och utdelningen till staten, på kort och lång sikt. Initialt leder riskavsättningen till att utdelningarna minskar jämfört med vad som annars hade varit fallet. Det beror på att det utdelningsgrundande resultatet minskar när riskavsättningar görs. På grund av utdelningsprincipens utformning, som innebär att 80 procent av medelvärdet för det utdelningsgrundade resultatet de senaste fem åren delas ut, sprids effekten av riskavsättningen ut över fem år.

Om avsättningar görs när årsresultaten är höga, samt används när förluster inträffar och årsresultaten därmed är låga, kommer direktionens beslut att bidra till att riskavsättningar på sikt stabiliserar både det utdelningsgrundande resultatet och utdelningarna.

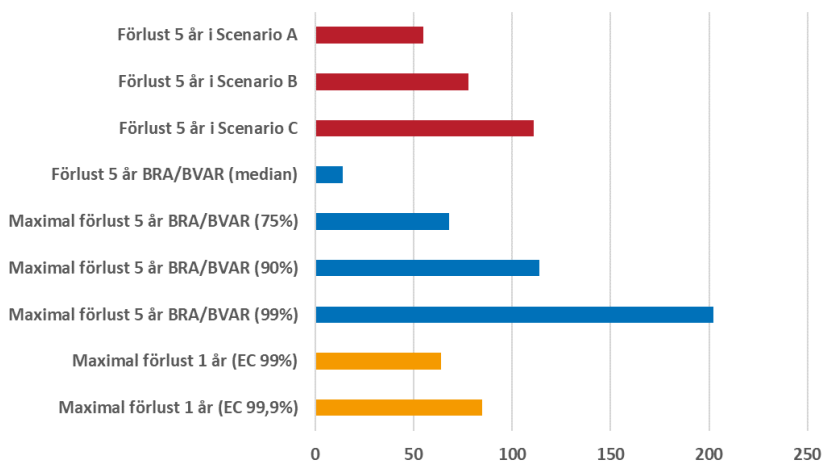
I år innebär riskavsättningen på 5 miljarder kronor att utdelningen för 2020 kan väntas falla från 7,6 miljarder kronor till 6,8 miljarder kronor.

Tabell 1. Sammanfattning av bedömningen av behovet av riskavsättningar

Beräknad miniminivå av eget kapital	60 miljarder kronor
Tillgänglig riskbuffert	Strax under 20 miljarder kronor + tillgängliga värderingskonton (51 för guldprisrisk, 21 för ränterisk och 2 för valutarisker)
Beräknade befintliga risker	Upp till 110 miljarder kronor i potentiella förluster, främst relaterade till ränte- och växelkursförändringar
Behov av utökad riskbuffert	15-50 miljarder kronor
Avsättning 2020	5 mdr

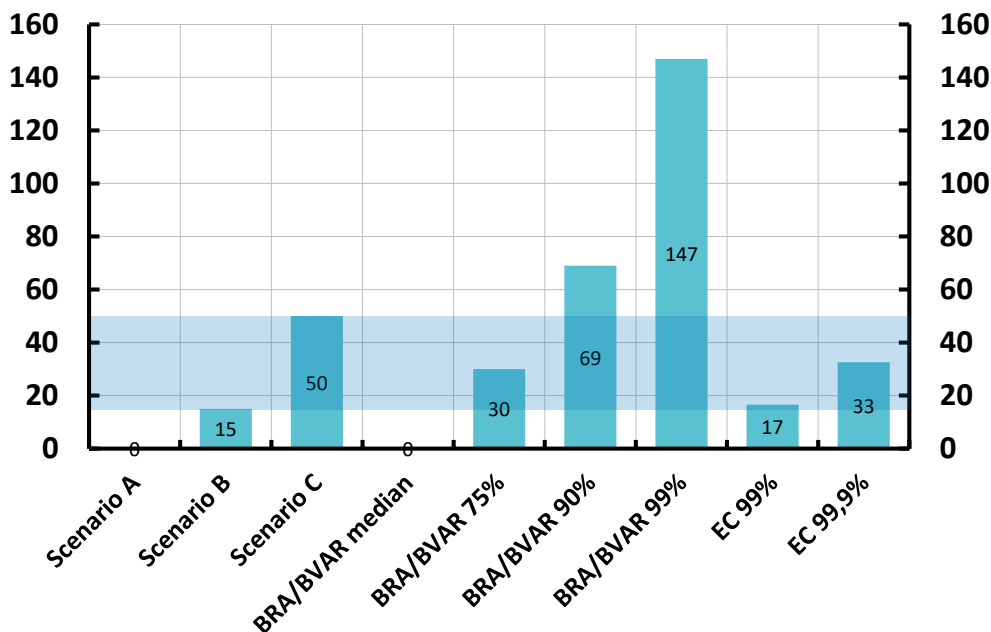
Bilaga 1: Figurer för riskanalysen

Figur 1. Ackumulerade förluster på fem års sikt (ett år för EC) med olika riskmått

Anm: Scenarioanalysen (röda staplar) inkluderar tre scenarier för växelkurs (KIX) och räntor i Sverige, USA och Euroområdet. Scenario A är Konjunkturinstitutets huvudscenario fram till 2029, publicerat i september 2020. Scenario B och C är riskscenarier där växelkursen stärks med fem procentenheter mer än scenario A, och styrräntehöjningar inleds ungefär ett år tidigare. I scenario B och C når styrräntorna cirka 2,5 procent drygt två år, respektive knappt fem år, tidigare än scenario A. Tidsseriemodellen BRA/BVAR (blå staplar) redovisas för olika konfidensnivåer, där exempelvis 99-procentsnivån avser den maximala förlusten för de scenarier som har de 99 procent bästa resultaten. EC (gula staplar) avser Economic capital för olika konfidensnivåer. Notera att beräkningarna utgår från preliminära siffror för redovisningsåret 2020.

Figur 2. Behovet av utökad riskbuffert på fem års sikt (ett år för EC) för att eget kapital ej ska underskrida 60 miljarder kronor

Anm: Behovet av utökad riskbuffert baseras på hur mycket lägre eget kapital blir jämfört med miniminivån för eget kapital, för respektive riskmått. Det skuggade området visar den samlade bedömningen av behovet, uttryckt som intervallet 15-50 mdkr. Se även anmärkningen till Figur 2. Notera att beräkningarna utgår från preliminära siffror för redovisningsåret 2020.

Bilaga 2: Riskavsättningar när det redovisade resultatet är noll eller negativt

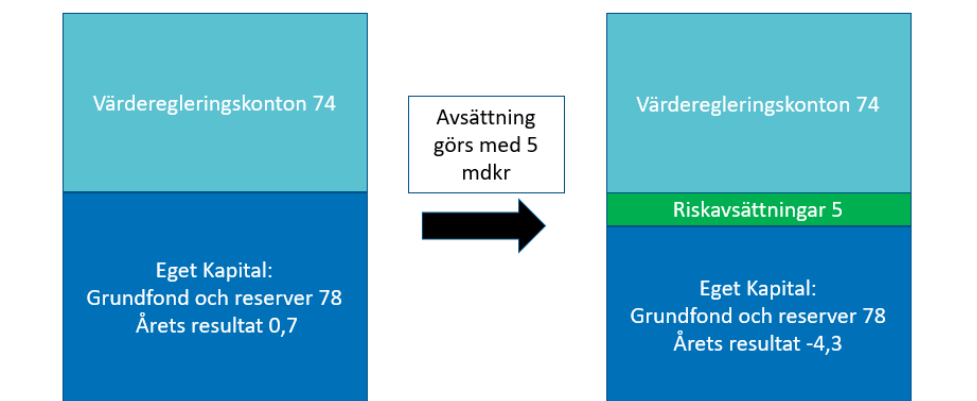
En riskavsättning minskar både det redovisade och utdelningsgrundande resultatet, med det aktuella avsättningsbeloppet. Riskavsättningar kan göras oavsett det redovisade resultatets storlek, men effekten på balansräkningen blir olika beroende på om avsättningen för räkenskapsåret är större eller mindre än det redovisade resultatet före avsättningar.

Om riskavsättningen är mindre än det *redovisade resultatet före avsättningar* innebär det att det *redovisade resultatet efter avsättningar* minskar, men fortfarande är positivt. Istället för att vinsten under året bidrar till en ökad utdelning till staten och ett större eget kapital, så bidrar det till att öka posten riskavsättningar på balansräkningen.

Om riskavsättningen för räkenskapsåret är större än det *redovisade resultatet före avsättningar* leder det till att det *redovisade resultatet efter avsättningar* blir negativt. Riskavsättningen medför då att eget kapital minskar, samtidigt som posten för riskavsättningar på balansräkningen ökar. Avsättningen minskar utdelningen till staten, givet att genomsnittet för det utdelningsgrundade resultatet de senaste fem åren inte är negativt.

Beroende på hur avsättningsbeloppet för ett visst räkenskapsår förhåller sig till redovisat resultat och utdelningsgrundande resultat, kan avsättningen få olika konsekvenser för utvecklingen av eget kapital och den totala riskabsorberande bufferten de kommande åren. I avsaknad av positiva resultat innebär riskavsättningar på kort sikt en omfördelning från eget kapital till avsättningar, men i den mån avsättningarna även påverkar utdelningarna till staten uppnås en ökning av den totala riskabsorberande bufferten. Den omedelbara förändring som sker på balansräkningen när riskavsättningen bokförs, givet årets resultat och avsättningsbeslut, illustreras i figur 3.

Figur 3: Den omedelbara effekten på fördelningen mellan olika former av kapital (mdr kr)

Anmärkning: Figuren illustrerar endast den omedelbara effekten av den bokförda avsättningen. Den långsiktiga effekten på utdelningar och summan av kapitalet som uppstår av avsättnings effekt på utdelningarna till staten ingår inte här.